

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: **«Облік, контроль та аналіз основних засобів (на прикладі ТОВ
«Одіс Марін Груп)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент Обліково-економічного факультету
Харченко Дарія Вадимівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Шевчук Ніна Сергіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасних умовах перед підприємствами постають завдання оперативно реагувати на ринкові зміни, задовольняти інтереси користувачів необхідною інформацією, більше залучати інвестиційні ресурси, підвищувати здатність підприємства до управління. Господарська діяльність підприємства забезпечується не лише за рахунок використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, але й за рахунок основних засобів. Під впливом виробничого процесу і зовнішнього середовища вони зношуються і поступово переносять свою початкову вартість на витрати виробництва протягом нормативного терміну служби. Одним з найважливіших факторів підвищення ефективності виробництва на підприємствах є їх забезпеченість основними засобами в необхідній кількості та асортименті, а також найбільш повне їх використання. До того ж суттєве значення в управлінні виробничою діяльністю підприємства має якісна інформація про наявність та рух основних засобів.

Завданням обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації про них. Але інформація про основні засоби, що міститься у фінансовій звітності через недосконалість вітчизняного законодавства не завжди є такою.

Динамічні зміни в законодавстві зумовлюють потребу перегляду положень бухгалтерського обліку щодо основних засобів, виникають питання з приводу критеріїв віднесення певних активів підприємства до складу основних засобів, їх класифікації, оцінки, вибору методу нарахування амортизації, виконання ремонтів тощо.

Все це свідчить про актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи та необхідність якісного ведення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю наявності і руху основних засобів.

Питання обліку, контролю і аналізу основних засобів неодноразово досліджувалися у працях вітчизняних вчених та науковців, зокрема О.І. Бондара, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, Н.В. Довгалока, Т.Г. Камінської, А.К. Кузьмінського, А.В. Максименка, О.А. Петрика, В.В. Сопка, О.С. Яцунської та ін.

Проте, викладені ними питання методики та організації обліку, контролю та аналізу операцій з основними засобами потребують подальшого наукового дослідження та удосконалення.

Актуальність окреслених питань зумовили вибір теми, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних основ та методичних аспектів обліку, аналізу і контролю операцій з основними засобами та виявлення шляхів їх подальшого вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємства у сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети в роботі були поставлені такі завдання:

- розкрити економічну сутність категорії «основні засоби» визначити їх класифікацію та оцінку;
- дослідити якість та рівень нормативного забезпечення питань обліку основних засобів;
- визначити проблемні питання обліку операцій з основними засобами в сучасних умовах;
- надати загальну економічну характеристику підприємства та дослідити методичні аспекти обліку операцій з основними засобами;

- вивчити особливості обліку та документального оформлення операцій з основними засобами на підприємстві;
- дослідити стан внутрішнього контролю основних засобів досліджуваного підприємства та надати рекомендації щодо його вдосконалення;
- провести аналіз ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві
- запропонувати шляхи вдосконалення організації обліку та контролю основних засобів ТОВ «Одіс Марін Груп».

Предметом дослідження є комплекс теоретичних і методичних питань, пов'язаних з організацією обліку, контролю та аналізу операцій з основними засобами.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та контролю основних засобів в ТОВ «Одіс Марін Груп».

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження слугували наукові методи, що базуються на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах розвитку економіки.

Для досягнення визначеної мети в роботі застосовувався комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: метод узагальнення наукового досвіду та термінологічного аналізу - для аналізу категорій; системний підхід - для деталізації об'єкта дослідження; статистичний метод обробки даних, метод групування - для оцінки стану основних засобів підприємства; абстрагування - для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу і синтезу теорії та практики організації системи забезпечення обліку основних засобів; аналітичні розрахунки; конструктивний метод - для групування пропозицій щодо обліку основних засобів; графічний метод - для наочного зображення результатів дослідження.

Інформаційна база дослідження: Інформаційним підґрунтям кваліфікаційної роботи стали нормативно-правові акти України; офіційні статистичні та аналітичні матеріали, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали періодичних видань з проблем обліку контролю та економічного аналізу основних засобів. Емпіричну базу дослідження становили показники статистичної та фінансової звітності підприємства, яке досліджувалося, періодичні видання, матеріали мережі Інтернет.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи обліку та аналізу операцій основними засобами» розглянуто економічну сутність і класифікацію основних засобів підприємства, синтетичний та аналітичний облік та виявлено проблемні питання обліку основних засобів у теоретичному аспекті.

У другому розділі «**Організаційно-методичні засади обліку операцій з основними засобами ТОВ «Одіс Марін Груп»** проаналізовано діяльність ТОВ «Одіс Марін Груп», розглянуто первинні документи, реєстри синтетичного та аналітичного обліку досліджуваного підприємства відносно основних засобів, досліджено діючу систему обліку операцій з основними засобами підприємства.

У третьому розділі «**Контролі та аналіз операцій з основними засобами**» досліджено методику контролю операції з основними засобами на підприємстві, проведено економічний аналіз показників складу, динаміки та ефективності використання основних

засобів, наведені шляхи удосконалення обліку та контролю операцій з основними засобами на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Виходячи з викладених у кваліфікаційній роботі теоретичних положень, на основі аналізу практики і спеціальної літератури щодо стану обліку, аналізу та контролю наявності та руху основних засобів, зроблено наступні висновки:

1. В нормативних актах та економічній літературі існують різні трактування поняття основних засобів, що призводить до деякої плутанини щодо розуміння їх сутності, оскільки при встановленні критеріїв віднесення об'єкту до основних засобів перевага надається їх призначенню. Більшість науковців при тлумаченні поняття «основні засоби» в обов'язковий критерій визнання об'єкту основних засобів виділяють строк їх корисного використання.

2. Оцінка необоротних активів за первісною вартістю має суттєві недоліки, адже унеможлиблює вплив інфляційних процесів та інших ринкових змін на ціну об'єктів. З часом первісна вартість об'єктів основних засобів під впливом інфляції та інших зовнішніх факторів значно відрізняється від первісної вартості аналогічних об'єктів, тому для усунення цього відхилення основні засоби підлягають переоцінці, в результаті якої отримують їх відновлену вартість. Справедливу вартість основних засобів для їх бухгалтерської переоцінки повинен визначати виключно суб'єкт оціночної діяльності.

3. Дослідження змісту первинних документів і облікових реєстрів основних засобів свідчить про те, що, з одного боку, в них містяться застарілі показники, які не формують підсумкової інформації, а разом із цим у них відсутні показники, необхідні для складання звітності в умовах застосування П(С)БО 7 «Основні засоби». У той же час первинна інформація в чисельних реєстрах бухгалтерського обліку основних засобів дублюється, що зменшує інформативність та аналітичність первинних документів з обліку основних засобів.

4. Особливості обліку та контролю основних засобів було розглянуто на прикладі ТОВ «Одіс Марін Груп». Облік на підприємстві здійснюється згідно діючого законодавства України. Компанія має лінійно-функціональну організаційну структуру. Підприємство очолює директор. Ведення бухгалтерського обліку та функції контролю покладені на бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером.

У 2016-2018 роках діяльність підприємства була прибутковою. Чистий дохід за весь досліджуваний період збільшився на 1810 тис. грн. Але темпи збільшення собівартості випереджають темпи збільшення чистого доходу, що впливає на зменшення прибутковості підприємства тому варто підприємству зосередити увагу на уповільненні цього показника.

Аналіз основних засобів підприємства показав, що первісна вартість основних засобів ТОВ «Одіс Марін І 'руп» у 2018 році збільшилася на 13 тис. грн. У структурі основних засобів більшу частину складають будинки та споруди. Рух основних засобів на підприємстві був незначним. Зношуваність основних засобів поступово посилюється. Коефіцієнт зносу підприємства на початок 2018 року склав 51,4 %, а на кінець року 54,7 %. І все це відбувається в умовах постійного збільшення первісної вартості основних виробничих засобів.

Задля уникнення проблем функціонування підприємства, керівництву слід звернути увагу на потребу інтенсивного оновлення основних засобів, особливо активної їх частини. Підприємству слід слідкувати за тим, щоб темпи збільшення коефіцієнта оновлення

випереджали темпи збільшення коефіцієнту вибуття, інтенсифікувати приріст основних засобів.

Ефективність використання основних засобів у 2018 році порівняно з 2017 роком на підприємстві збільшилась. Про це свідчить збільшення таких показників, як віддача основних засобів; сума валового прибутку та прибутку від операційної діяльності, що були отримані у розрахунку на сто грн. основних засобів.

Досить високі темпи зростання усіх показників ефективності використання основних виробничих засобів свідчать про сприятливі тенденції використання засобів праці у господарській діяльності ТОВ «Одіс Марін Груп».

Функції внутрішнього контролю покладені на головного бухгалтера і можна зробити висновок, що на підприємстві внутрішній контроль за основними засобами відсутній. В цілому, можна зробити висновок, що власники підприємства не достатньо розуміють необхідності проведення, мету і завдання внутрішнього контролю ефективності використання основних засобів, що може спричинити неефективність управлінських рішень.

Встановлено, що у цілому система документування, аналітичного та синтетичного обліку на досліджуваному підприємстві функціонує на достатньо високому рівні, усі господарські операції відображаються у системі обліку. Але існує ряд недоліків:

- відсутність затвердженого вартісного критерію для зарахування активів до складу основних засобів;
- відсутність затвердженої комісії для приймання об'єктів основних засобів;
- непроведення щорічної обов'язкової інвентаризації;
- відсутність графіку документообігу для заповнення пер винних документів;
- невідповідність строків корисного використання, які фактично вживаються, встановленим в Наказі про облікову політику;
- невірний розподіл амортизаційних витрат між видами витрат.

Усунення перелічених недоліків по організації обліку основних засобів на підприємстві, більш точне ведення первинних документів, дадуть змогу вирішити проблемні питання облікової практики і будуть сприяти подальшому удосконаленню їх ефективного використання.

АНОТАЦІЯ

Харченко Д.В. «Облік, контроль та аналіз основних засобів на прикладі ТОВ «Одіс Марін Груп».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030509 Облік і аудит»

(цифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, контролю та аналізу основних засобів.

Проаналізовано стан обліку основних засобів на підприємстві Одіс Марін Груп, фінансовий стан підприємства, забезпеченність та використання основних засобів.

Запропоновано проділити увагу порядку формування первинної інформації, впровадити систематичне проведення комплексного аналізу фінансового стану; здійснити ряд модифікацій щодо обліку руху основних засобів; розробити стратегію щодо покращення фінансового стану підприємства; впровадити застосування різних методів нарахування амортизації.

Ключові слова: основні засоби, *об'єкт* основних засобів, бухгалтерський облік, облік основних засобів підприємства, ефективність використання основних засобів, знос основних засобів, первісна вартість.

ANNOTATION

Kharchenko D.V. «Accounting, control and analysis of fixed assets on the example of LLC «ODIS MARINE GROUP».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 6.030509 Accounting and audit

»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and audit».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects the state of accounting of fixed assets at the Odis Marine Group, the financial condition of the enterprise, the provision and use of fixed assets.

Author analysis to pay attention to the order of formation of primary information, to introduce systematic conduct of complex analysis of financial condition; carry out a number of modifications to account for the movement of fixed assets; to develop a strategy for improving the financial condition of the enterprise; introduce different depreciation methods.

Keywords: fixed assets, fixed assets, accounting, accounting of fixed assets of the enterprise, efficiency of the use of fixed assets, depreciation of fixed assets, initial cost.